

Wprowadzenie do wiedzy o historii sztuki starożytnej

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Historia sztuki		Cykl dydaktyczny 2024/25	
Specjalność -		Kod zajęć 21HSZS.11K.15207.24	
Jednostka organizacyjna Wydział Nauk o Sztuce		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Wojciech Brillowski		
Prowadzący zajęcia	Wojciech Brillowski, Katarzyna Dudlik		
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia - Wykład: 60, Egzamin - Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 8

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z podstawami wiedzy z zakresu dziejów kultury i sztuki starożytnej, a także głównych kierunków badań nad tym okresem.

Wymagania wstępne

Znajomość historii i geografii świata antycznego na poziomie szkoły średniej, podstawy wiedzy odnośnie wierzeń i mitologii kultur starożytnych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Periodyzować dzieje sztuki starożytnej, wskazywać na odmienności poszczególnych okresów i kultur oraz omawiać najważniejsze zjawiska artystyczne w szerszym kontekście kulturowym i historycznym.	HSZ_K1_W07, HSZ_K1_W08, HSZ_K1_W09, HSZ_K1_W11, HSZ_K1_W13, HSZ_K1_W15, HSZ_K1_W16	Egzamin pisemny
W2	Wymieniać, opisywać oraz interpretować kluczowe dzieła sztuki antycznej z zakresu rzeźby, architektury i malarstwa oraz poddawać je analizie porównawczej.	HSZ_K1_W02, HSZ_K1_W03, HSZ_K1_W05, HSZ_K1_W06, HSZ_K1_W11, HSZ_K1_W12	Egzamin pisemny
W3	Wyróżniać i omawiać kluczowe ośrodki oraz szkoły artystyczne, a także wskazywać na ich wzajemne relacje.	HSZ_K1_W09, HSZ_K1_W11	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
W4	Wskazywać na główne kierunki badań nad sztuką starożytną, samodzielnie adaptować je w procesie interpretacji oraz wskazywać na podobieństwa oraz różnice kulturowe między daną epoką a współczesnością i własnym zapleczem kulturowym.	HSZ_K1_W01, HSZ_K1_W02, HSZ_K1_W03, HSZ_K1_W04, HSZ_K1_W05, HSZ_K1_W07, HSZ_K1_W08, HSZ_K1_W15, HSZ_K1_W16	Egzamin pisemny
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Periodyzować dzieje sztuki starożytnej, wskazywać na odmienności poszczególnych okresów i kultur oraz omawiać najważniejsze zjawiska artystyczne w szerszym kontekście kulturowym i historycznym.	HSZ_K1_U01, HSZ_K1_U02, HSZ_K1_U03, HSZ_K1_U04, HSZ_K1_U09	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
U2	Wymieniać, opisywać oraz interpretować kluczowe dzieła sztuki antycznej z zakresu rzeźby, architektury i malarstwa oraz poddawać je analizie porównawczej.	HSZ_K1_U02, HSZ_K1_U06	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne
U3	Wyróżniać i omawiać kluczowe ośrodki oraz szkoły artystyczne, a także wskazywać na ich wzajemne relacje.	HSZ_K1_U01, HSZ_K1_U02, HSZ_K1_U06, HSZ_K1_U09	Egzamin pisemny
U4	Wskazywać na główne kierunki badań nad sztuką starożytną, samodzielnie adaptować je w procesie interpretacji oraz wskazywać na podobieństwa oraz różnice kulturowe między daną epoką a współczesnością i własnym zapleczem kulturowym.	HSZ_K1_U03, HSZ_K1_U06	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Periodyzować dzieje sztuki starożytnej, wskazywać na odmienności poszczególnych okresów i kultur oraz omawiać najważniejsze zjawiska artystyczne w szerszym kontekście kulturowym i historycznym.	HSZ_K1_K01	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K2	Wymieniać, opisywać oraz interpretować kluczowe dzieła sztuki antycznej z zakresu rzeźby, architektury i malarstwa oraz poddawać je analizie porównawczej.	HSZ_K1_K01	Egzamin pisemny
K3	Wyróżniać i omawiać kluczowe ośrodki oraz szkoły artystyczne, a także wskazywać na ich wzajemne relacje.	HSZ_K1_K01	Egzamin pisemny
K4	Wskazywać na główne kierunki badań nad sztuką starożytną, samodzielnie adaptować je w procesie interpretacji oraz wskazywać na podobieństwa oraz różnice kulturowe między daną epoką a współczesnością i własnym zapleczem kulturowym.	HSZ_K1_K01, HSZ_K1_K04, HSZ_K1_K05	Egzamin pisemny, Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawy wiedzy na temat historii i kultury mezopotamskiej.	W2, U1, U3, K4	Wykład, Ćwiczenia
2.	Początki tradycji artystycznej starożytnej Mezopotamii, IV-III tysiąclecie p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład, Ćwiczenia
3.	Omówienie sztuki Babilonii, Asyrii i Hetytów w II i I tys. p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład, Ćwiczenia
4.	Sztuka Persji w I tys. p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład
5.	Dzieje kultury i cywilizacji egipskiej.	W1, U3, K4	Ćwiczenia
6.	Kształtowanie się egipskiej tradycji artystycznej – od epoki predynastycznej do Starego Państwa, V-III tys. p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład
7.	Sztuka czasów Średniego i Nowego Państwa, II tys. p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład
8.	Zmierzch autonomicznej sztuki egipskiej - Epoka Późna i okres ptolemejski, I tys. p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład
9.	Kultura i sztuka świata greckiego epoki brązu – kultury minojska i mykeńska, III-II tys. p.n.e.	W3, U2, U4, K2	Wykład
10.	Podstawowe zagadnienia z dziejów kultury greckiej, X-IV w. p.n.e.	W1, U2, U3, K4	Ćwiczenia
11.	Sztuka czasu wielkiego przełomu – okresy archaiczny i wczesnoklasyczny, 600-450 p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład
12.	Wielkie realizacje architektoniczne oraz działalność mistrzów rzeźby greckiej w okresie klasycznym, 450-323 p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład
13.	Malarstwo greckie – periodyzacja, technika i cechy stylowe.	W1, U2, K3	Ćwiczenia
14.	Historia, kultura i sztuka epoki hellenistycznej, 323-30 p.n.e.	W1, W4, U2, K3	Wykład
15.	Dzieje kultury i sztuki Etrusków, VII-I w. p.n.e.	W1, U2, U3, K4	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
16.	Historia polityczna i dzieje kultury starożytnego Rzymu.	W4, U2, U3, K1	Ćwiczenia
17.	Sztuka rzymska okresu republiki, VIII-I w. p.n.e.	W1, U2, K3	Wykład
18.	Sztuka rzymska od czasów Augusta do epoki Sewerów, 30 p.n.e.-235 n.e.	W1, U2, K3	Wykład
19.	Sztuka rzymska czasów kryzysu i zmierzchu tradycji pogańskiej, 235-476 n.e.	W1, U2, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień
Ćwiczenia	Dyskusja, Metoda ćwiczeniowa

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Wcześniejsze zaliczenie ćwiczeń, zdanie egzaminu.
Ćwiczenia	Obecność na zajęciach, zaliczenie kolokwium.

Literatura

Obowiązkowa

1. J. Boardman, Sztuka grecka, Toruń – Wrocław 1999
2. W. Dobrowolski, Sztuka Etrusków, Warszawa 1971
3. Egipt: Świat faraonów, red. Regine Schulz, Matthias Seidel, Kolonia - Kraków 2004
4. K. Gawlikowska, Sztuka Mezopotamii, Warszawa 1975
5. C.M. Havelock, Sztuka hellenistyczna, Warszawa 1972
6. J. Lipińska, Sztuka egipska, Warszawa 2008
7. E. Makowiecka, Sztuka Rzymu. Od Augusta do Konstantyna, Warszawa 2010
8. A. Mierzejewski, Sztuka starożytnego Wschodu, t.1-2, Warszawa 1981-83
9. J. A. Ostrowski, Starożytny Rzym. Polityka i sztuka, Warszawa 1999
10. E. Papuci-Władyka, Sztuka starożytnej Grecji, Warszawa 2001
11. M. Roaf, Mezopotamia, Warszawa 1998
12. B. Rutkowski, Sztuka egejska, Warszawa 1987
13. A. Sadurska, Archeologia starożytnego Rzymu, t.1-2, Warszawa 1975-1980
14. J. Śliwa, Sztuka i archeologia starożytnego Wschodu, Warszawa 1997
15. Sztuka świata, t.1, red. Anna Sadurska, Warszawa 1989

Dodatkowa

1. M.L. Bernhard, Greckie malarstwo wazowe, Wrocław 1966
2. W. Dobrowolski, Malarstwo etruskie, Warszawa 1979
3. Encyklopedia sztuki starożytnej, red. Piotr Bieliński, Warszawa 1998
4. K. Kumaniński, Historia kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1987
5. M. Nowicka, Z dziejów malarstwa greckiego i rzymskiego, Warszawa 1988
6. S. Parnicki-Pudełko, Architektura starożytnej Grecji, Warszawa 1985
7. L. Press, Kultura Wysp Cykladzkich w epoce brązu, Warszawa 1986
8. H.A. Schlögl, Starożytny Egipt: Dzieje i kultura od czasów najdawniejszych do Kleopatry, Warszawa 2012,
9. S. Stabryła, Zarys kultury starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 2007
10. L. Winniczuk, Ludzie, zwyczaje i obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 2008
11. A. Ziółkowski, Historia powszechna. Starożytność, Warszawa

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	60
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	15
Czytanie wskazanej literatury	60
Przygotowanie do zaliczenia	30
Przygotowanie do egzaminu	45
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 240
Liczba punktów ECTS	ECTS 8

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HSZ_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego, dokonywania samooceny własnych kompetencji i doskonalenia umiejętności, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia
HSZ_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy
HSZ_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uczestnictwa w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form
HSZ_K1_U01	Absolwent/ka potrafi w stopniu zaawansowanym rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury artystycznej oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, a także miejsca w procesie historyczno-kulturowym
HSZ_K1_U02	Absolwent/ka potrafi w stopniu zaawansowanym posługiwać się kluczowymi ujęciami teoretycznymi i metodami badawczymi oraz wykorzystywać je do analizowania zjawisk artystycznych w celu uzasadniania postawionych hipotez
HSZ_K1_U03	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności w zakresie historii sztuki, korzystając z różnych metod i technologii
HSZ_K1_U04	Absolwent/ka potrafi w sposób precyzyjny i spójny wypowiadać się w mowie i w piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień historyczno-artystycznych, z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku historii sztuki, jak i dyscyplin pokrewnych
HSZ_K1_U06	Absolwent/ka potrafi prezentować własne analizy i interpretacje dzieła artystycznego, popierając je argumentacją w kontekście wybranych perspektyw teoretycznych i poglądów różnych autorów
HSZ_K1_U09	Absolwent/ka potrafi posługiwać się językiem obcym nowożytnym w zakresie historii sztuki i dyscyplin pokrewnych, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
HSZ_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce historii sztuki w systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi, w szczególności z humanistyką
HSZ_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym przedmiotową, metodologiczną oraz terminologiczną specyfikę historii sztuki
HSZ_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym przedmiotową, metodologiczną i terminologiczną specyfikę subdyscyplin historii sztuki
HSZ_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym tradycyjne i współczesne nurty historii sztuki wraz ze specyficznymi dla nich uwarunkowaniami historycznymi i kulturowymi
HSZ_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie metodykę, w tym metody, narzędzia, normy oraz procedury stosowane w różnych obszarach badań historyczno-artystycznych
HSZ_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym praktyki stosowane w różnych obszarach działalności artystycznej oraz techniki artystyczne
HSZ_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym ewolucję i przemiany form artystycznych reprezentatywnych dla różnych epok historycznych
HSZ_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym tendencje w rozwoju historii sztuki, w tym orientację w piśmiennictwie specjalistycznym z tego zakresu
HSZ_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym estetyczne, stylistyczne i teoretyczne aspekty nurtów i działalności artystycznej różnych okresów historycznych
HSZ_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie różnice pomiędzy gatunkami artystycznymi ze względu na ich genezę i pochodzenie geograficzne oraz specyfikę kulturową
HSZ_K1_W12	Absolwent/ka zna i rozumie zasady budowy/kompozycji dzieł artystycznych
HSZ_K1_W13	Absolwent/ka zna i rozumie różne rodzaje inspiracji artystycznych

Kod	Treść
HSZ_K1_W15	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie filozofii w relacji do historii sztuki oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną w refleksji historyczno-artystycznej
HSZ_K1_W16	Absolwent/ka zna i rozumie miejsce i znaczenie estetyki w refleksji historyczno-artystycznej